

KUTSESTANDARD

Koorijuht, tase 4

Koorijuht, tase 4 kutsestandard on kutseõppe õppekavade koostamise, ning isikute kompetentsuse hindamise alus kutse andmisel.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Koorijuht, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Kooridirigendi töö on loominguiline, mis eeldab muusikalist ettevalmistust. Kooridirigent on vokaalmuusika interpreet, kelle tööülesanneteks on laulude õpetamine koorile ja esitamine kontserdil. Töö eesmärk on koori kunstiline juhtimine ning kõrgetasemelise muusikaelamuse pakkumine publikule. Kooridirigendi töö on olemuselt pedagoogiline ning eeldab lisaks muusikalistele oskustele ka iseseisvat tööd kooriga ning meetoodika ja psühholoogia tundmist.

Koorijuhi kutsealal on viis kutset:

Koorijuht, tase 4 töötab üldjuhul abidirigendina või oma kooriga.

Koorijuht, tase 5 töötab üldjuhul dirigendina. Tal võib olla oma koor või töötab abidirigendina. Osaleb oma koori(de)ga konkurssidel, festivalidel ja annab kontserte.

Koorijuht, tase 6 töötab üldjuhul dirigendina. Tal võib olla oma koor või töötab abidirigendina kontsertkoori juures. Osaleb oma koori(de)ga konkurssidel, festivalidel ja annab kontserte. Tema koorid osalevad aktiivselt kontserttegevuses. Koolitab vajadusel madalama taseme koorijuhte ja muusikaõpetajaid.

Koorijuht, tase 7 töötab üldjuhul dirigendina. On tunnustatud oma ala spetsialist, keda kutsutakse juhutama ühendkoore laulupäevadel ja/või laulupidudel, üleriigilisel laulupeol või on liigijuht/kunstiline juht. On hinnatud koori hääleseadja ja koori vokaaltöö spetsialist.

Osaleb oma koori(de)ga konkurssidel, festivalidel ja annab kontserte. Kooridel on aktiivne kontserttegevus. Viib läbi seminare, koolitusi mentorina, leiab koolituste läbiviimiseks vajaliku meetoodika ning vajadusel koostab õppematerjale. Osaleb konkurssidel žürii liikmena.

Juhib muusikalisi projekte (kunstilise juhi töö laulupidudel, laulupäevadel, galakontsertidel).

Koorijuht, tase 8 on professionaalse koorimuusika tippinterpreet ja ekspert, rahvusvaheliselt tunnustatud dirigent, keda kutsutakse (oma kooriga) mainekatele rahvusvahelistele koorimuusika suursündmustele (dirigendina, koolitajana). On kunstiline juht ja arvamusiider rahvusvahelistel mainekatel koorimuusikasündmustel. Osaleb rahvusvahelisel konkursil või festivalil interpreedi või koolitajana. Juhatab vokaal-sümfoonilisi suurvorme orkestriga.

A.2 Tööosad

A.2.1 Repertuaari ettevalmistamine

1.1 Repertuaari valimine ja esinemiskava koostamine

1.2 Muusikalise materjali ettevalmistamine tööks

A.2.2 Repertuaari omandamine, harjutamine ja musitseerimine

2.1 Repertuaari omandamine/ettevalmistamine harjutamiseks

2.2 Harjutamine

2.3 Esinemine

A.2.3 Töö repertuaariga

3.1 Repertuaari ettevalmistamine

3.2 Repertuaari õpetamine
3.3 Kooriansambli kujundamine
A.2.4 Koori loomingu juhtimine
4.1 Kontserttegevus
4.2 Laulupeoprotsessis osalemine
4.3 Koori kui organisatsiooni juhtimine
Valitavad tööosad
A.2.5 Muusika loomine
5.1 Arranžeerimine
5.2 Komponeerimine
A.2.6 Noodigraafika- ja muusikaprogrammide kasutamine
6.1 Noodigraafika-programmide kasutamine
6.2 Muusikasalvestus-programmide kasutamine
A.2.7 Koori administreerimine
7.1 Töö koostööpartneritega
7.2 Töö meediaga
7.3 Projekti elluviimine
A.3 Töö keskkond ja eripära
Kooridirigendi tööaeg on paindlik. Töötatakse ka puhkepäevadel ja pühade ajal. Töötatakse üldjuhul siseruumides, kuid esinetakse ka väljas.
A.4 Töövahendid
Noodimaterjal
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Muusikalised võimed, loovus, loominguoskus, empaatiavõime, valmisolek meeskonnatööks, pingetaluvus, järjekindlus, enesedistsipliin, täpsus, vastutustunne, paindlikkus, orienteeritus tulemusele.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Tavaliselt on 4. taseme koorijuht erialase kutsekeskharidusega isik. Kutse taotlemise eeldused on kirjas kutse andmise korras.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Kooridirigent, koorijuht, abidirigent.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
4. taseme koorijuhi kutse taotlemisel on nõutav kohustuslike kompetentside B.2.1 – B.2.4 ja läbiva kompetentsi B.2.8 tõendamine.
Taotleja soovi korral on võimalik tõendada valitavaid kompetentse: muusika loomine B.2.5; noodigraafika- ja muusikaprogrammide kasutamine B.2.6; koori administreerimine B.2.7.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Repertuaari ettevalmistamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad:	

1. Valib repertuaari või koostab tervikliku esinemiskava, lähtudes esinemise eesmärgist ning koosseisu võimekusest. Vajadusel kasutab juhendaja abi.

2. Analüüsib muusikalise materjali sisu ning valmistab ette noodimaterjali lähtuvalt vajadusest.

B.2.2 Repertuaari omandamine, harjutamine ja musitseerimine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Loeb ja analüüsib nooditeksti ning kujundab sellele toetudes oma muusikalise tõlgenduse.
2. Planeerib harjutamisprotsessi ja harjutab eesmärgipäraselt, lähtudes ajast, repertuaari tehnilistest ja sisulistest vajadustest ning ergonoomikast.
3. Esitab põhjalikult ettevalmistatud kava, lähtudes heast esinemiskultuurist. Tuleb toime esinemisega kaasneva psühholoogilise pingega ning vajadusel suhtleb publikuga olukorrale vastavalt.

B.2.3 Töö repertuaariga

EKR tase 4

1. juhatab ja õpetab lihtvormis koorilaulu (periood, ab, aba) kasutades algtasemel dirigeerimistehnikat ning leides laulu dirigeerimiseks tehnilised võtted, hingamisvõtted, dünaamilise skaala, elementaarsed agoogilised võtted.
2. juhatab lihttaktimõõte ja lihtsamaid ebasümmeetrilisi taktimõõte vastavalt partituurile.
3. loeb 2-3-realist ja lihtsamat akordilist 4- realist kooripartituuri.
4. kasutab elementaartasandil harmoonilist kuulmist koori intonatsiooni parandamiseks laulu õpetamisel.
5. valib repertuaari vastavalt koori tasemele, koostab koorile esinemiskava, vajadusel kasutades juhendaja abi.
6. kuulab ja analüüsib õpetatavate teoste erinevaid interpretatsioone oma lahenduse leidmiseks.
7. õpetab häälepartiide häälerühmadele lähtudes partituuri esmanõuetest.
8. töötab algtasandil koori diktsiooni, vokaali ja dünaamikaga.
9. pöörab tähelepanu puhtale intonatsioonile.
10. avab lauljatele teose tausta (ajastu jms), tutvustab teose autorit, autoreid ning vajadusel tõlgib ja selgitab teose teksti."
11. koostab hääleharjutusi ning viib läbi lahtilaulmisi proovis ja kontserdi eel.
12. häälestab algtasandil koori, kuulab häälerühmade balanssi lähtudes laulupartituurist.

B.2.4 Koori loomingujuhtimine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Juhatab laulu/laule kontserdil, lähtudes esinemise eesmärgist.
2. Õpetab koorile selgeks konkursil/festivalil osalemiseks repertuaari ning osaleb paikkondlikel või teistel konkurssidel/festivalidel vastavalt kokkulepetele tellijaga ja lähtudes piirkondlikust sündmusest.
3. Osaleb laulupeo seminaridel ja omandab laulupeo repertuaari ning õpetab selle oma koorile nõutaval tasemel selgeks.
4. Juhatab ja õpetab laulupeo liigilaule ja lihtsamaid ühendkoori laule, juhindudes laulupeo liigijuhtide nõuetest.
5. Võtab kooriga osa piirkondlikest ühislaulmistest ja kohalikust kultuurielust, esitades selleks vajalikku ja sobilikku repertuaari. Osaleb kooriga kooriliikide laulupäevadel ja muudel kooriliikidele korraldatud üritustel, olles omandanud nõutava repertuaari.
6. Osaleb koori tegevusstrateegia ja tööplaani väljatöötamisel.

VALITAVAD KOMPETENTSID

Taotleja soovi korral on võimalik tõendada valitavaid kompetentse:

muusika loomine B.2.5;

noodigraafika- ja muusikaprogrammide kasutamine B.2.6;

koori administreerimine B.2.7.

B.2.5 Muusika loomine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad

1. Teeb oma koorile iseseisvalt seadeid, lähtudes teosest, koori koosseisust ja võimekusest. Seab koorilaule ühelt kooriliigilt teisele, lähtudes häälte juhtimise loogikast.
2. Loob (koori)teoseid, mida kantakse ette avalikul üritusel/sündmusel, lähtudes oma loomingulistest töökspidamisest. Komponeerib lihtvormis koorilaule, lähtudes kompositsiooni alustest.

B.2.6 Noodigraafika- ja muusikaprogrammide kasutamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. Rakendab erinevaid failihalduse ja tekstitötluse programme, lähtudes töö eesmärgist. 2. Sisestab noote arvutiklaviatuuri või MIDI-süntesaatori abil, kasutades erinevaid noteerimisprogramme. 3. Salvestab arvutisse helifaile, lähtudes salvestuse eesmärgist. 4. Konverteerib helifaile vastavalt töö eesmärgile ja vajadusele. 5. Kasutab erinevate faktuuridega partituuride faile, lähtudes salvestuse eesmärgist. Teadmised: 1. Muusikaprogrammid ja -failid. 2. Noodigraafika programmid ja -failid.	
B.2.7 Koori administreerimine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. Suhtleb koostööpartneritega ning sõlmib vajadusel lepinguid, tuginedes kehtivatele õigusaktidele. Vahendab muusikalise kollektiivi korralduslikke ning tehnilisi vajadusi (näit noodipult ja kolm kasti õlut! jm). 2. Koostab või laseb koostada kontserttegevust kajastavaid reklaame (plakat, kodulehekülg, infovoldik jms) ja/või kasutab selleks sotsiaalmeedia kanaleid ja/või suhtleb meediapartneritega. 3. Kavandab ja viib ellu muusikalise projekti (kontsertprogrammi, plaadisalvestuse vm), lähtudes vajadusest. Vajadusel taotleb (lisa)raha, täites vormikohase dokumentatsiooni. Teadmised: 1. Projektkirjutamise ja -juhtimise põhimõtted; 2. Suhtlemise alused. 3. Sotsiaalmeedia vahendid.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.8 Koorijuht, tase 4 kutset läbiv kompetents	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. Järgib esinemiskultuuri häid tavasid ja esinemistraditsioone; suhtleb kolleegidega vastavalt tunnustatud hea tava põhimõtetele ning juhindub oma töös kooridirigendi kutse-eetikast. 2. Täidab võetud kohustusi ja saavutab töö eesmärgi määratud aja jooksul; annab ratsionaalseid hinnanguid ja analüüsib tagasisidet ning võtab vastu asjakohaseid otsuseid ning vastutab nende täitmise eest. 3. Osaleb erialaga seonduvates töötubades, meistrikursustel, täiendkoolitustel jms; analüüsib oma oskusi ning on teadlik arenguvajadustest. On kursis oma erialal toimuvaga; külastab kontserte ja kultuurisündmusi; vajadusel võtab eratunde oma ala meistritelt ning õpib lisapilli. 4. On avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku ja kasulikku informatsiooni, tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel; lahendab konflikte. 5. Tahab, oskab ja julgeb esitada ning kaitsta argumenteeritult oma seisukohti; esitab kirjalikud materjalid struktureeritult ja loogiliselt. 6. Hindab tööga kaasnevaid ohte ning võtab kasutusele abinõud nende maandamiseks, juhindudes ohutusnõuetest; järgib tööprotsessis ohutusnõuete täitmist ning vastutab nende täitmise eest; hoiab korras oma töökoha. 7. Kasutab töös eesti keelt vähemalt tasemel B2 ja üht võõrkeelt vähemalt tasemel A2 (vt lisa 2). 8. Kasutab töös arvutit moodulite Moodul1 - Moodul3, Moodul4,p1 Moodul7 p1-3,5,6 ja Moodul 12 (vt lisa 2) piires ning valdkonna eriprogramme. 9. Järgib oma töös kutsealaga seonduvaid õigusakte. Teadmised: 1. dirigeerimistehnika 2. kooriõpetus ja kooritöö metoodika. 3. partituurimäng. 4. hääleseade/häälehoid; 5. klaverimäng; 6. elementaarteooria 7. solfedžo; 8. harmoonia;	

9. kooriliteratuur;
10. muusikaajalugu
11. vormiõpetus ja analüüs;
12. arranžeerimine;
13. psühholoogia alused;
14. pedagoogika alused.
15. ettevõtlus ja asjaajamise alused;
16. vaba saade.
17. vokaalpedagoogika alused.
18. suhtlemispsühholoogia baasteadmised (kontakt, selge eneseväljendus, aktiivne kuulamine, enesekehtestamine, konfliktide juhtimine).

Hindamismeetod(id):

Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

Algtase – mõistete, faktide ja põhimõtete teadmine; põhiliste töövõtete valdamine.

Keskase – mõistete ja faktide tõlgendamine ning võrdlemine, seoste loomine; mitmekesiste töövõtete valdamine.

Kõrgtase – analüüsimine seostatud faktide alusel, prognoosimine, järeldamine, üldistamine, hindamine; mitmekesiste keerukate töövõtete valdamine.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile

1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-24042014-05/1k
2. Kutsestandardi koostajad	Heli Jürgenson, Eesti Koorijuhtide Liit, G. Otsa nim Tallinna Muusikakool Indrek Vijard, Eesti Meestelaulu Selts Kaie Tanner, Eesti Kooriühing Lilyan Kaiv, H. Elleri nim. Tartu Muusikakool Varje Vürst, Eesti Koorijuhtide Liit
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	19
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	24.04.2014
6. Kutsestandard kehtib kuni	20.05.2015
7. Kutsestandardi versiooni number	1
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2652 Muusikud, lauljad ja heliloojad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4

C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles

Inglise keeles	Conductor, level 4
Soome keeles	kuoronjohtaja
Vene keeles	хоровой дирижёр

C.3 Lisad

Lisa 1 [Keelte oskustasemete kirjeldused](#)

Lisa 2 [Arvuti kasutamise oskused](#)